

Észak-atlanti nagybácsi

Felhívtam *Konrád Györgyöt*, akinek tizenhárom éve olvastam egy cikkét az *Atlantic Monthly*-ben. Konrád ott és akkor helytelenítette a katonai tömbök létét és szembenállását, következésképpen semlegességpárti volt. Most azt mondta, bár nem tetszik neki NATO-ba törekvésünk, jelenleg plauzibilisnek találja. Ezt fejtsse meg, aki elég okos hozzája.

Kapcsolatot kerestem **Eörsi Istvánnal**, aki rendkívül korrekt módon közölte, hogy nem ír cikket, mert nem gondolta át töviről-hegyire a problémát. Igaz, nem örülne esetleges tagságunknak – kivéve, ha a nyáron valamely nagyorosz örült venné át *Borisz Jelcin* hivatalát.

Ebbe szeretnék most belekapaszkodni. A politikai tébolyoknak átokverte térségünk minden országában évezredek, nemtelen hagyományai vannak.

Rákosi Jenő, a Budapesti Hírlap szerkesztője, az „atamán”, harmincmillió magyarországról ábrándozott. *Tisza* legjobb barátja volt. Fel tudunk mutatni továbbá egy *Szabó Dezsőt* vagy egy *Csurka Istvánt* életterestül, amivel persze nem akarok egyenlőséget tenni a két férfiú közé.

A szerbek 1919-ben rettentő rossz néven vették az Antanttól, hogy Vajdaságukat nem egészíthették ki Szegeddel. A románoknak bezzeg sikerült Budapest megszállása, övék lett az összes fővárosi telefonkészülék és rádadásul Erdély, de a vadabbja valószínűleg máig sem békült meg a gondolattal, hogy a két állam határa nem a Tisza. *Eugéne Ionesco* (a szabad, polgári, haladott Párizsban élt, míg csak tavaly meg nem halt), amikor egyszer szóba hozták előtte Magyarországot, közölte: nem akar tudni ilyen államalakulatról. (Nagy kár, hogy magához szólította a fanarióták istene: meg volt rendelve vele az interjú a Reform számára.) Annak idején az újsütetű Csehszlovákia is szerette volna magának Miskovecet, közismertebb néven Miskolcot.

Van *Funar*, van *Zsirinovszkij*, *Milosevics*, *Vojiszlav Seselj*, és ne

Hiteles hazai szakértőt kerestem, aki – jóllehet, saját felfogással ellentétesen – meggyőzően és közérthetően megvilágította volna, miért nincs keresnivalónk a NATO-ban. Nem akadt ilyen.

Saját gondolataim következnek.

intézzük el ezeket a férfiakat azzal, hogy nincs ki a négy kerékük – abba a hibába esnénk, amibe a weimari német liberálisok igenis beleestek. A pojáca *Hitler* és a pojáca *Mussolini*, valamint nemzeti alpojácik végül csúf grimbuszt csináltak nem csak kontinensünkön, hanem az egész földkerekségen is. Arról nem is beszélve, hogy *Zjuganov* vagy *Lebegy* generális egyáltalán nem hülye, sőt.

Persze, meg fogjuk kötni az alapszerződést mindenkivel, aki él és mozog. Megannyi „Stück Papier” – papírfecni –, hogy a már említett *Hitlert* idézzem. Minden megálapodás annyit ér, amennyi betartható belőle. A szerződések aranyfedezete belpolitikai stabilitás és katonai erő. Kéne nekünk az az észak-atlanti nagybácsi.

Katonai erővel a NATO alaposan el van eresztve. Az Európai Unióba való belépésünket az eurokraták igyekeznek majd kitolni a minél távolabbi jövőbe, mert Magyarország csak mint privatizációs portyaterület vonzó; mint munkaerőfelesleg-forrás és termelő konkurens már korántsem.

Nem így a brüsszeli „brass”, a tábornoki kaszt. Az ő számukra még nem nukleáris ütközőzónaként is vonzóak vagyunk.

Jellemző, hogy a svéd *Wallenberg*-csoport az esetleges *Gripen*-vásárlásért europrotekción, Washington az *F-16*-osok

bízhatunk-e *Milosevics*-ben és *Zjuganov*-ban együtt?

Aztán itt vagyunk mi, magyarok. Számtalan „lerudalni való állat” (*Arany János*) kóborol a hazai politika szérűin, ezek egy napon hazánk alkotmányosan megválasztott vezetői lehetnek, és pont akkora baromságokra érezhetnek indítást, mint a határainkon túli kollégáik.

Amúgy: melyik háború megakadályozására voltak elég erősek a liberálisok, és elég bátrak a szocdemek (tekintsük ilyeneknek az MSZP-seket)?

Nem igaz mindez, ha tagjai vagyunk az észak-atlanti szövetségnek. Megszakad a honfiszv, ha arra gondolunk, hogy egy

washingtoni generális egy intésére visszaparancsolhatják laktanyáikba a magyar katonákat, de azért nem lesznek ott azok rossz helyen. Görög- és Törökország réges-régen ízekre szedte volna egymást, ha a megfelelő történelmi pillanatokban rendre meg nem kapják a NATO-ordrét: fegyvert súlyba!

Bizony, lehet, hogy némileg csorbul majd a nemzeti szuverenitás, ahogy ez már a katonai koalíciókban lenni szokott – lásd pl. a VSZ-t. Lehet, hogy a francia kiképzők, lege artis nyeglén viselkednek majd, a fekete amerikai dzsiájdzsók pedig tejeskává színű gyermekeket nemzenek le-

■ **Javier Solana** főtitkár: ő lenne a nagybácsi

megvételért NATO-felvételi támogatást helyezett kilátásba. Gondoljunk bele, melyik ajánlattevő válthatja be könnyebben ígretét.

Bízhatunk a román-magyar alapszerződés erejében, de két dolgot azért fontoljunk meg. Egyrészt: érkezett-e román utánpótlás az ENSZ-embargó izolálta Szerbiába? Naná hogy érkezett. Másrészt: volt-e keleti szomszédainknak ebben az évszázadban két sikeres szerződészegése? Volt. Funar meg már a jövő hétre is lehet hatalmasabb, ugyanakkor komolyodottabb, mint most.

Bízhatunk akár *Milosevics*-ben is – lám, *Jeszzenszky Gézával* is milyen jól elbeszélgettek. Csakhogy:

nyainknak.

A félreértések elkerülése végett azonban még egyszer ki mondom: ez az írás igazából nem arról szól, milyen szép is lesz majd, amikor a magyar *F-16*-osok zárt kötelékben húznak át a Békás-szoros felett, vagy megszorják Belgrádot, ha akár egy haja szála is megörbül a vajdasági magyar szervezetek valamely panamistájának.

Mindössze arról, hogy huzsonhat (1919–1945) még hét (1989–96) esztendő után ne csak külügyérek papírjai meg magyar és szomszéd politikusok bölcsessége garantálják a biztonságunkat.